

Barcelona, Novembre 2025

Obesitat: Posant cares a un nou paradigma

Josep Vidal

Declaració de conflicte d'interès

Dr. Josep Vidal

Director de l'Institut de Malalties Digestives i Metabòliques
De l'Hospital Clínic de Barcelona

- He rebut suport econòmic per a recerca, assessorament o activitats científiques de: Lilly, Novo-Nordisk, Boheringer-Ingelheim, Astra Zeneca, Sanofi, Amgen, Nestlé, Medtronic, Johnson & Johnson.

D'on venim els professionals?

Cara 1: No voler ni veure-la!

D'on venim en la "transacció bàsica" en medicina

Diagnòstic

Tractament

D'on venim en la "transacció bàsica" en medicina

Diagnòstic

Tractament

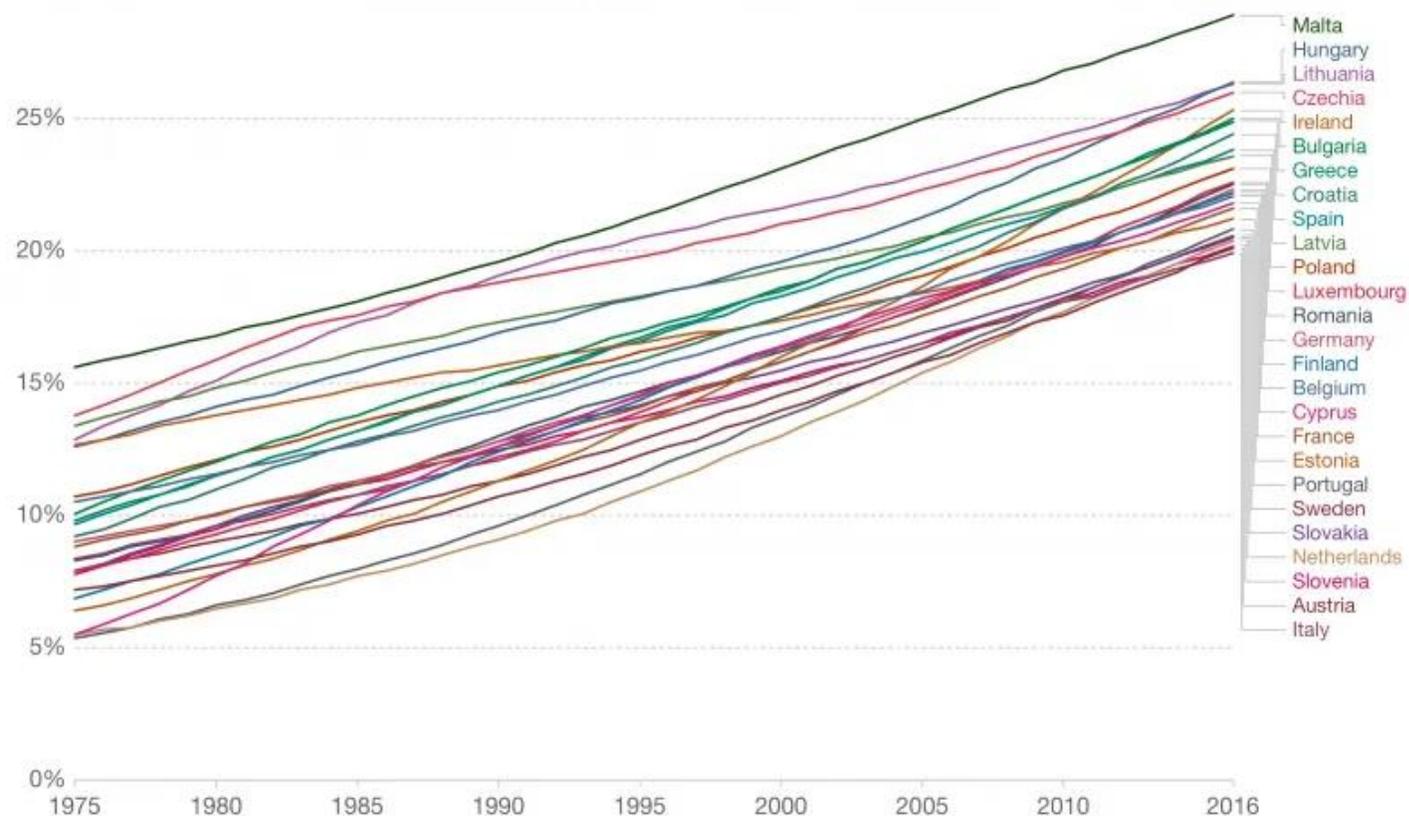
Estil de vida
(no es segueix!)

D'on venim en la "transacció bàsica" en medicina

Cara 2: Mirar a una altra banda

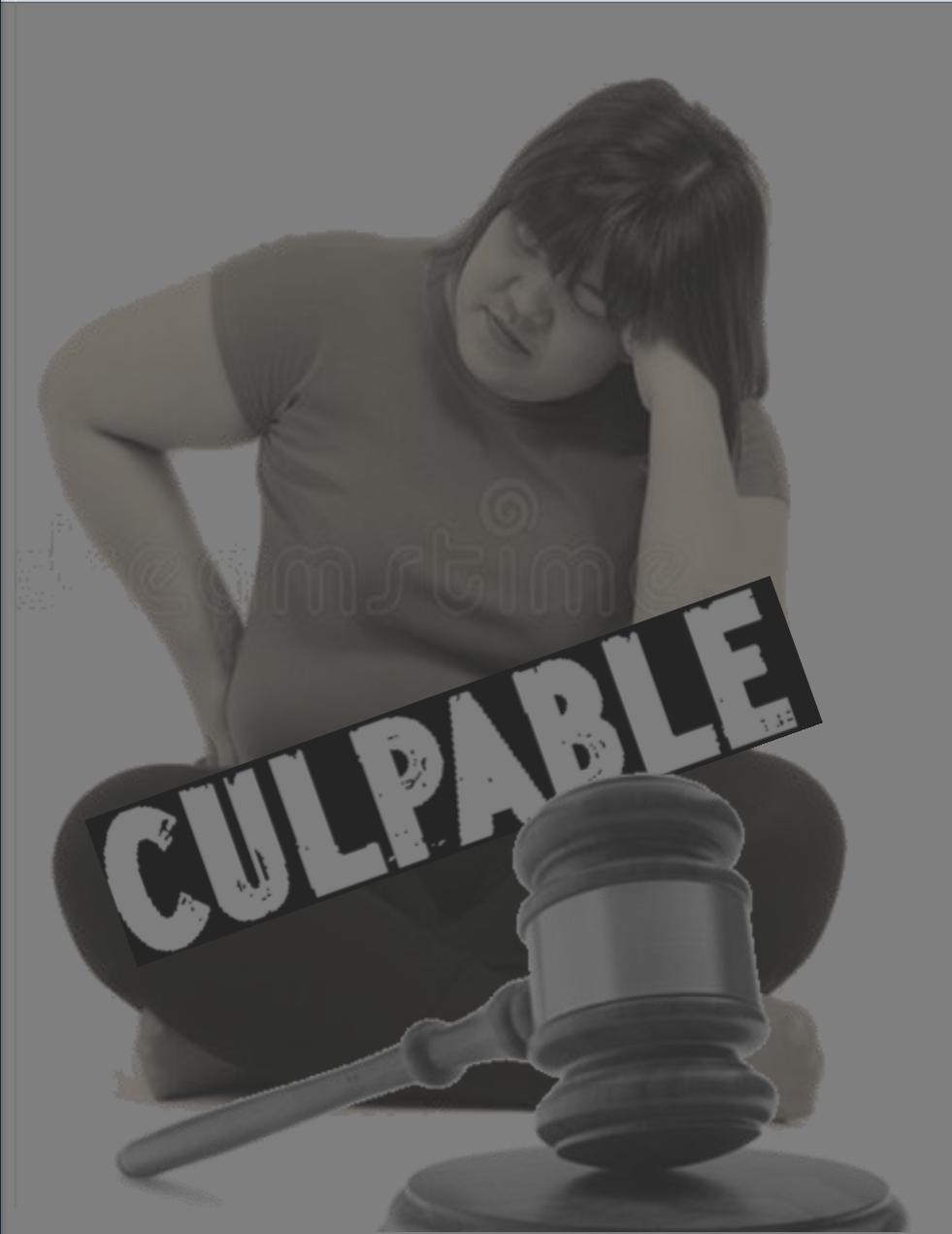
Prevalença obesitat a Europa 1975-2016

Source: WHO, Global Health Observatory

OurWorldInData.org/obesity • CC BY

D'on venim en la “transacció bàsica” en medicina

Impacte de l'estigma en l'atenció a la persona amb obesitat

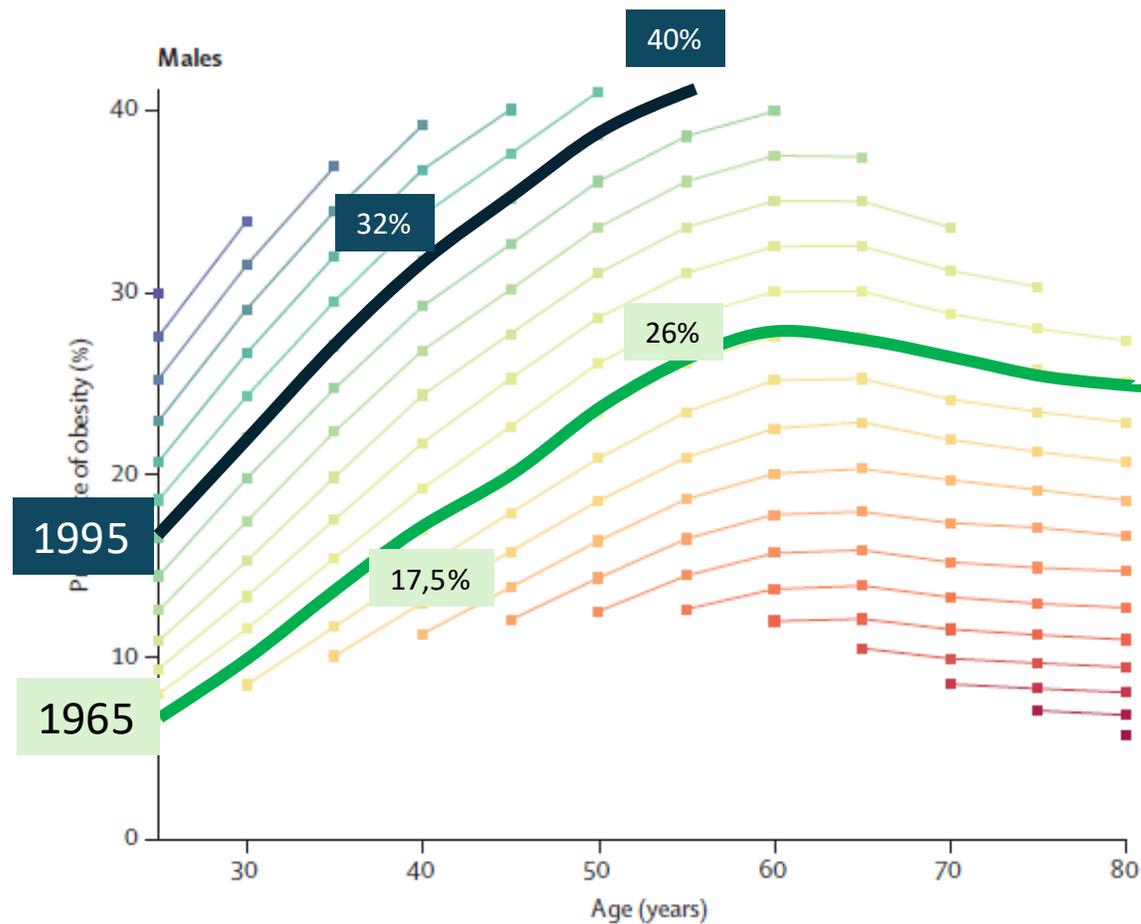
- Retarda la demanda d'atenció terapèutica
- Pitjor adherència terapèutica
- Menor percepció auto-eficàcia
- Augmenta l'abandonament terapèutic
- Empitjora la comunicació professional-pacient
- Pitjor qualitat de l'atenció
- Sentiment pacient de ser jutjat pel professional
- Pèrdua de confiança pacient a professional

Necessitat d'encarar la nova realitat

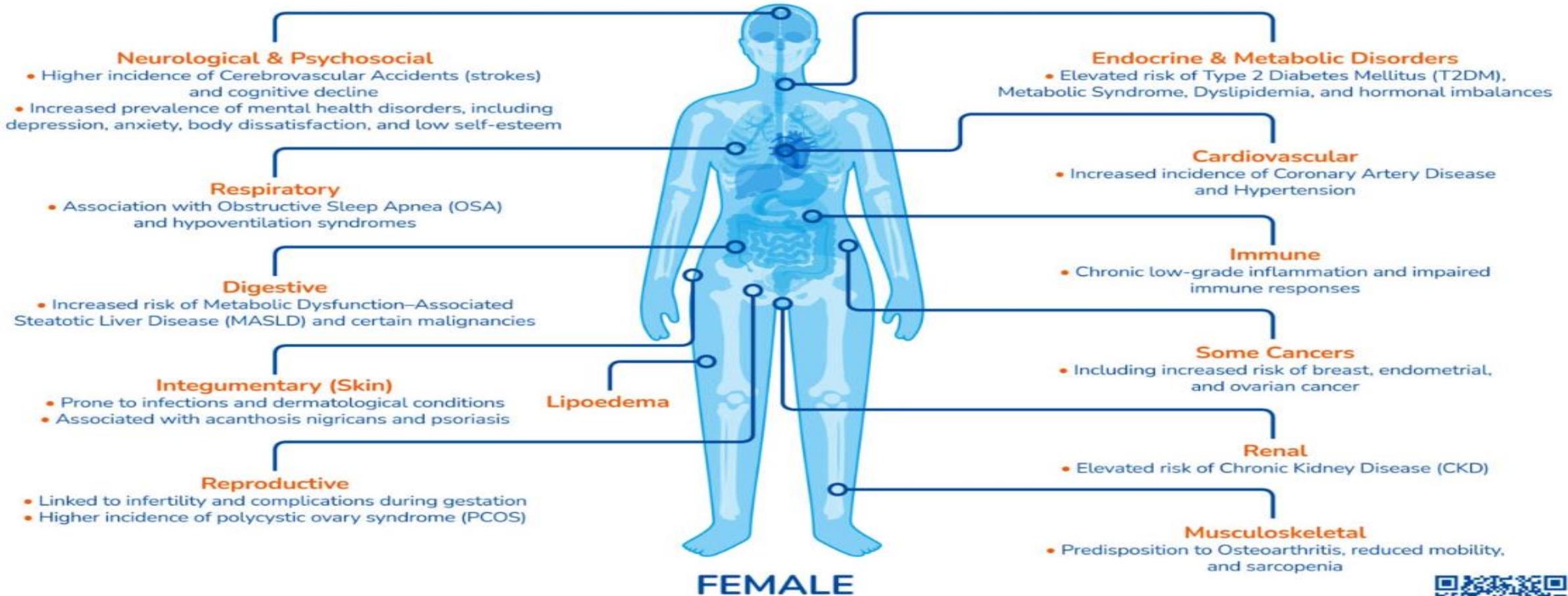
Cara 3: Adonar-nos de la realitat

Prevalença estimada d'obesitat per edat cohorts segons any de naixement a nivell mundial, per sexe

Necessitat d'encarar la nova realitat

OBESITY AND ITS IMPACTS ON HEALTH

BMI ≥ 30 kg/m² or BMI ≥ 25 kg/m² and Waist to Height Ratio ≥ 0.5 with medical, functional or psychological impairments or complications

Necessitat d'encarar la nova realitat

Obesitat i Malaltia: Risc relatiu i risc poblacional atribuïble

Condition	Relative Risk		Population Attributable Risk	
	Overweight	Obesity	Overweight	Obesity
Alzheimer's and Vascular Dementia	1.35	2.04	0.10	0.29
Asthma and COPD	1.23	1.61	0.07	0.19
Breast Cancer	1.30	1.50	0.09	0.17
Chronic Back Pain	1.59	2.81	0.16	0.42
Colorectal Cancer	1.35	1.75	0.10	0.23
Congestive Heart Failure	1.29	1.27	0.09	0.10
Coronary Heart Disease	1.33	1.69	0.10	0.22
Diabetes (Type 2)	1.52	3.43	0.15	0.49
Dyslipidemia	1.56	1.74	0.16	0.23
End Stage Renal Disease	1.87	3.57	0.22	0.51
Endometrial Cancer	1.05	1.10	0.02	0.04
Esophageal Adenocarcinoma	1.55	2.30	0.15	0.34
Gallbladder Cancer	1.50	2.00	0.14	0.28
Gallbladder Disease	1.27	1.88	0.08	0.26
Gastric Cardia Adenocarcinoma	1.23	2.00	0.07	0.28
Hypertension	1.47	2.13	0.13	0.31
Liver Cancer	1.30	1.48	0.09	0.16
Osteoarthritis	2.28	3.08	0.30	0.45
Ovarian Cancer	1.47	1.10	0.13	0.04
Pancreatic Cancer	1.26	1.60	0.08	0.19
Prostate Cancer	1.10	1.22	0.03	0.08
Renal Cancer	1.30	1.63	0.09	0.20
Stroke	1.22	1.64	0.07	0.20

Però per a
HFpEF: 0,3

Necessitat d'encarar la nova realitat

The Macroeconomic Cost of Obesity and Overweight in European Countries: A Systematic Review and Methodological Quality Analysis

Country	Study year	Author (publication year)	Obesity % of GDP	OAO % of GDP	Proportion of direct costs	Total OAO costs (2022, € PPP, millions)
Slovak Republic	2019	Okunogbe et al. (2022)		2.56	17.6	2384.61
Slovenia	2019	Okunogbe et al. (2022)		2.20	25.5	1053.15
Spain	2019	Okunogbe et al. (2021)		2.09–2.54	37.8	25674.97
Spain	2019	Okunogbe et al. (2022)		2.09	32.6	25741.23
Sweden	2016	Andersson et al. (2022)		0.58	39.4	3154.4
Sweden	2019	Okunogbe et al. (2022)		1.94	37.1	9138.2
United Kingdom	2019	Okunogbe et al. (2022)		2.09	36.4	53125.8

Abbreviations: BMI, body mass index; OAO, overweight and obesity; OB, obesity; OV, overweight; PAF, population attributable fraction; PPP, purchasing power parity.

Obesitat, un determinant relevant de salut

Cara 4: curiositat per aprendre

Impulsats per un canvi en la “transacció bàsica” en medicina

Estil de vida
(

Fàrmacs

Cirurgia

Endoscòpia

Un calaix amb més eines!

Però amb curiositat per un problema que és un “nou” repte

Obesitat: una malaltia crònica, complexa i multifactorial

Què és l'obesitat?

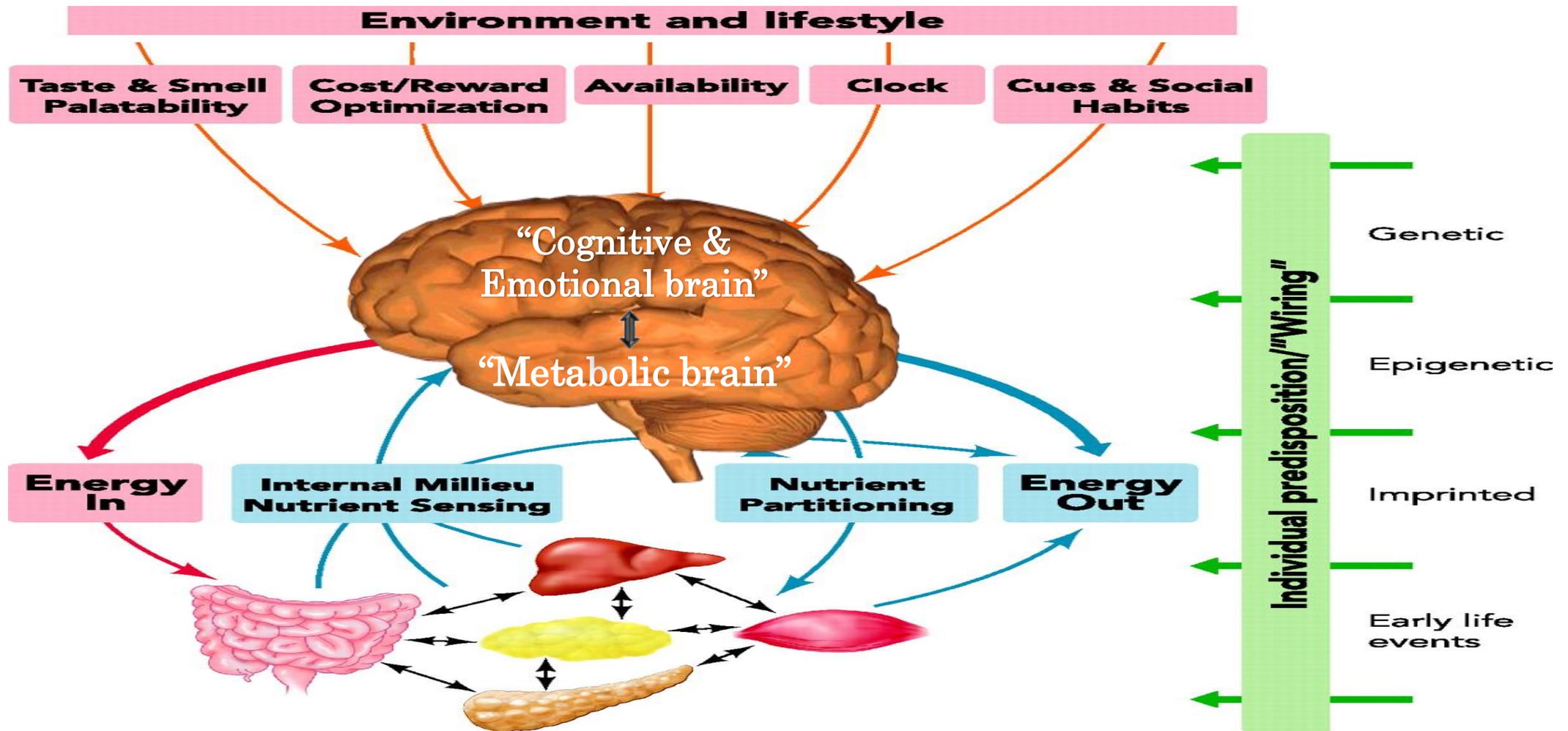
L'obesitat no és una elecció!

Cara 5: Pausa per reflexionar

Entendre la regulació del balanç energètic

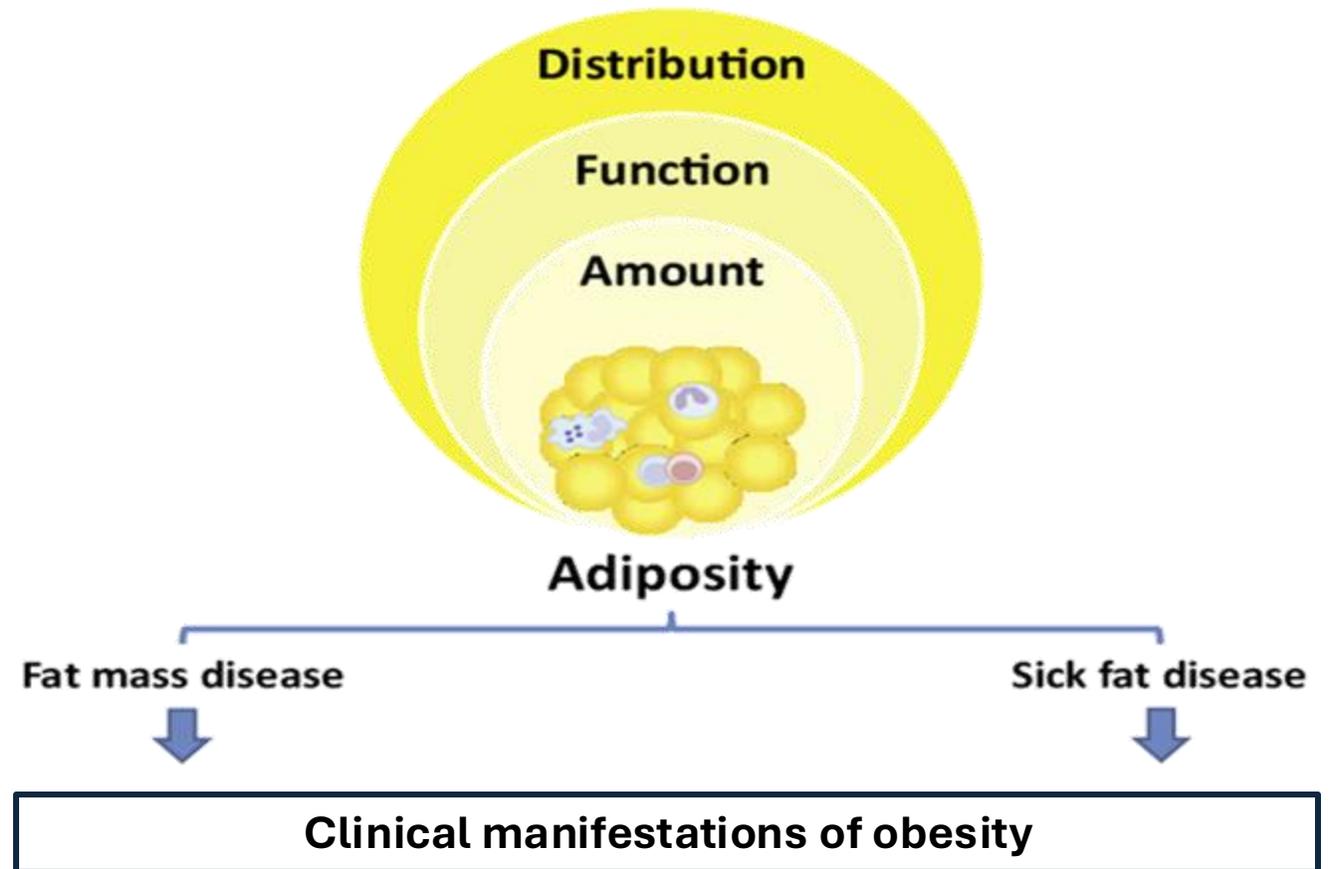
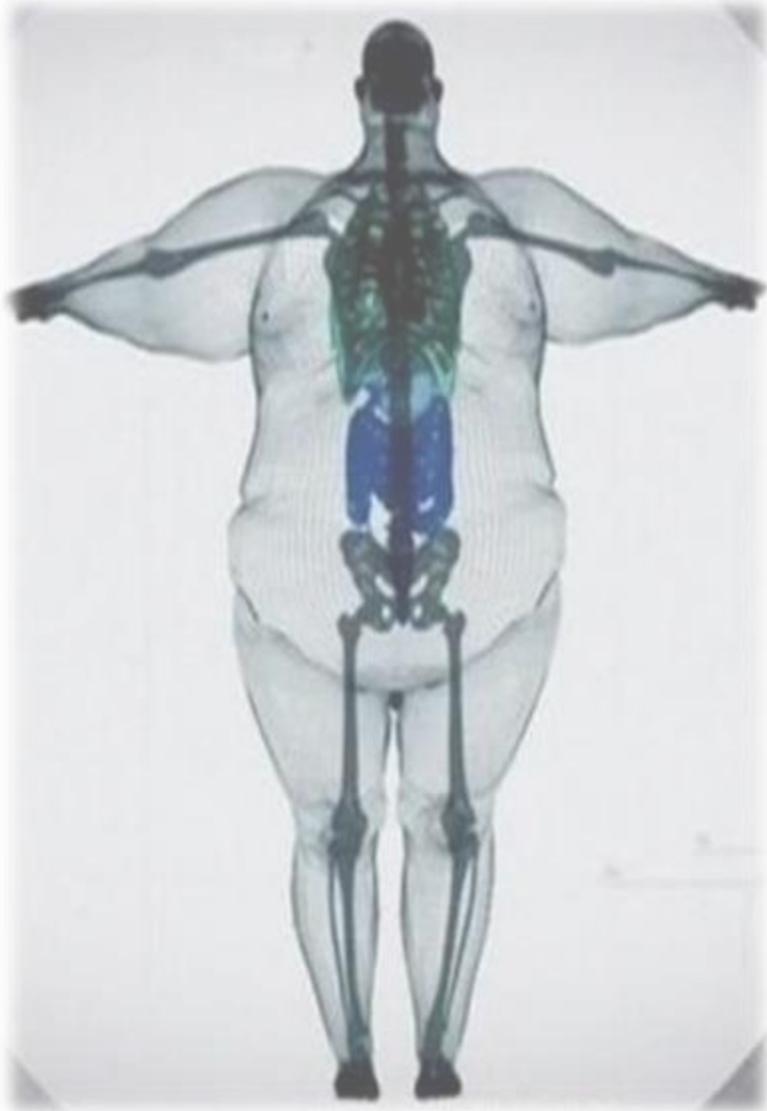
El balanç energètic, un variable finament regulada

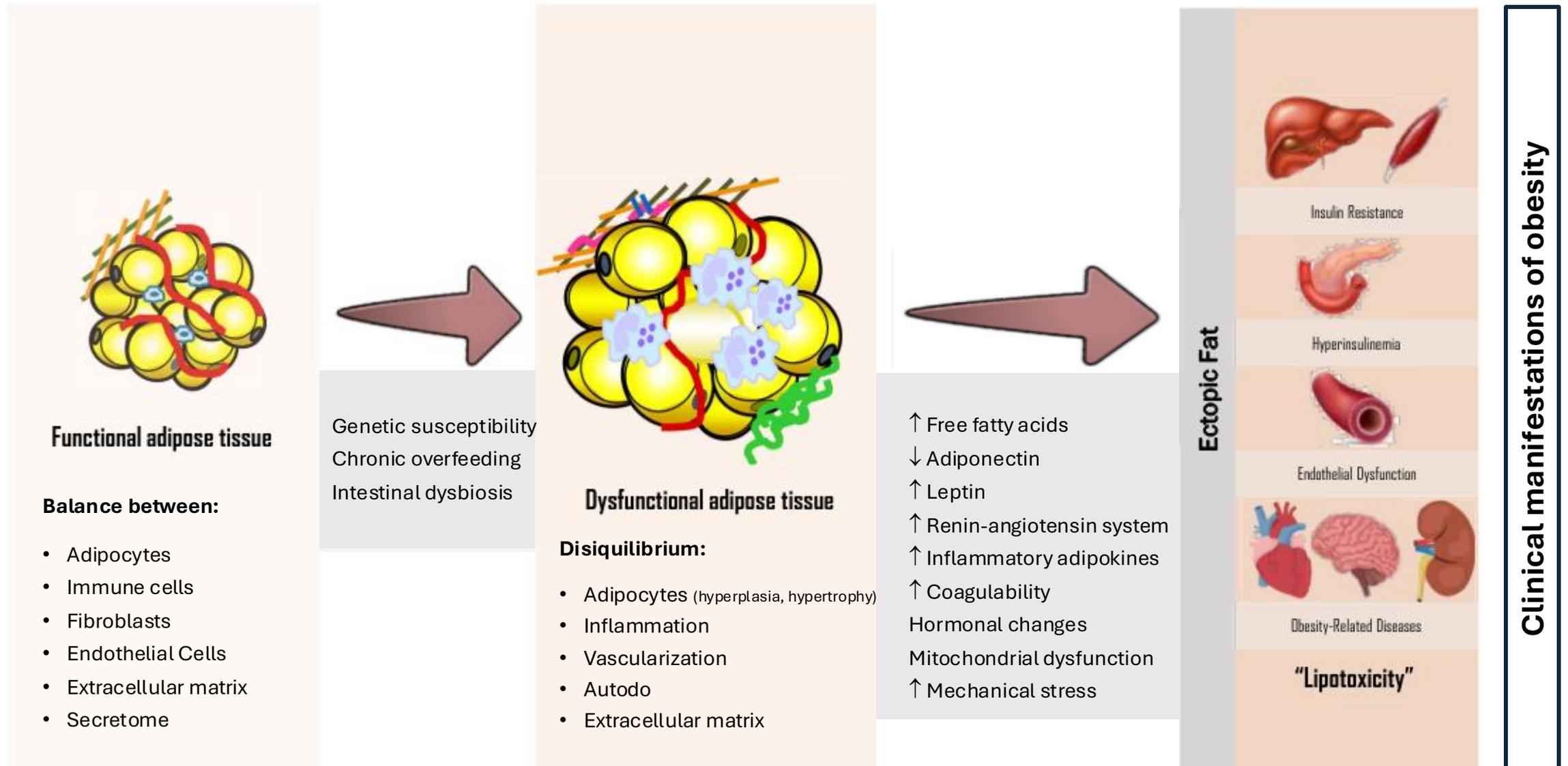
Entendre l'obesitat com a malaltia crònica

European Association for the study of Obesity (EASO)

ADIPOSE BASED CHRONIC DISEASE

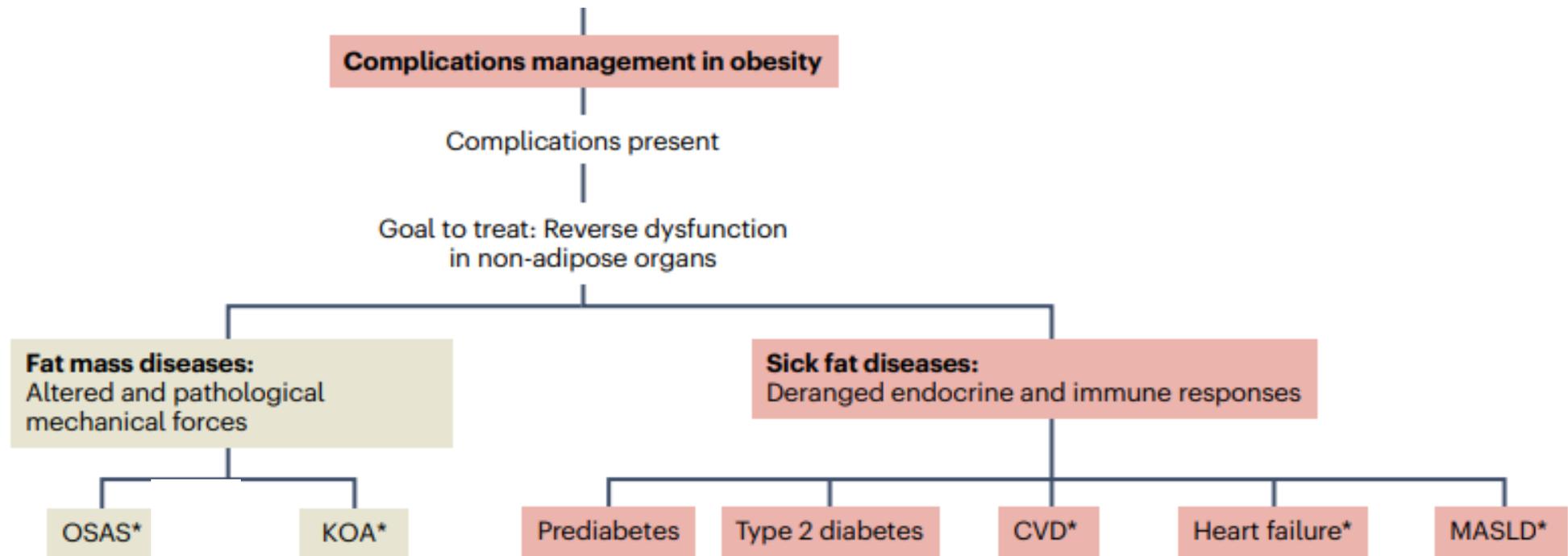

Entendre la relació entre adipositat i malaltia

Entendre la relació entre adipositat i malaltia

En que tant la massa com la funció del teixit adipós son rellevants

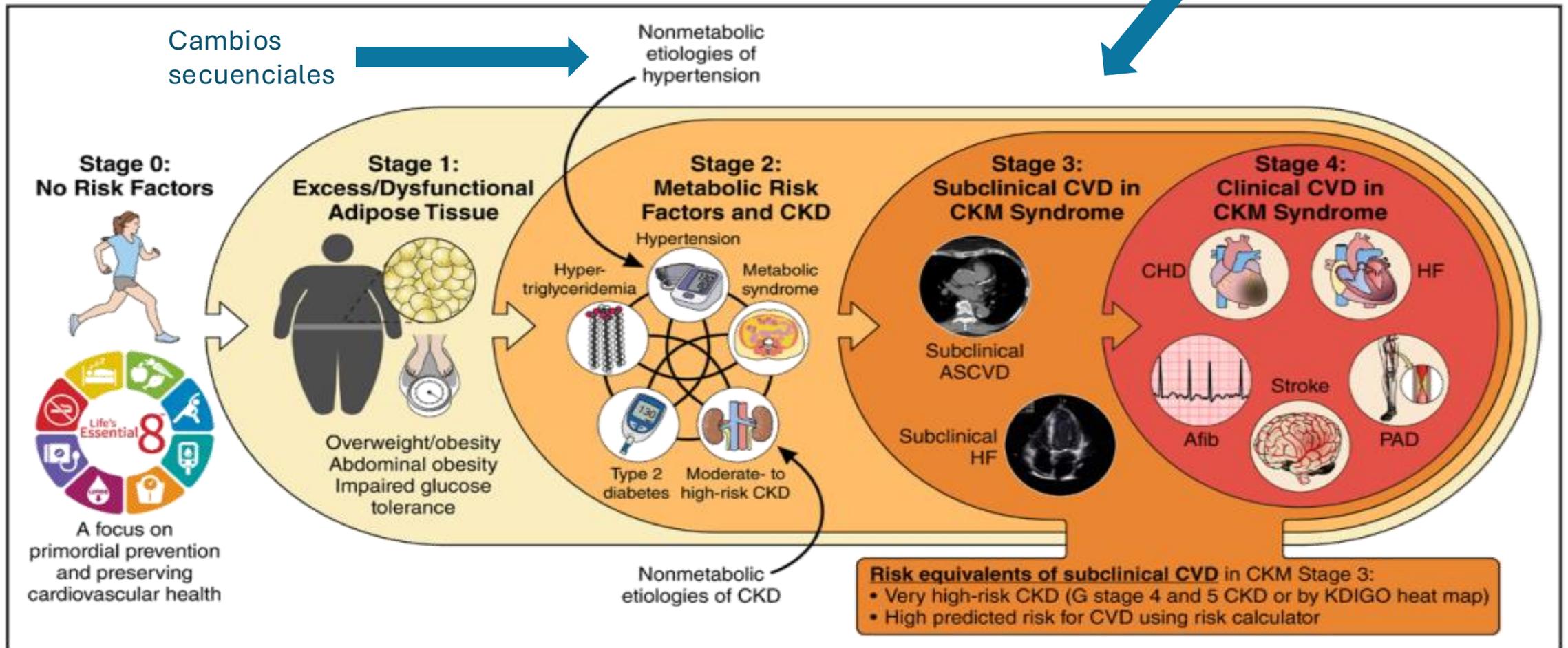

Entendre la relació entre adipositat i malaltia

Síndrome cardio-reno-metabòlic

American Heart Association

Relevancia de los estadios previos sobre los anteriores

Més enllà de l'aspecte “mèdic”...

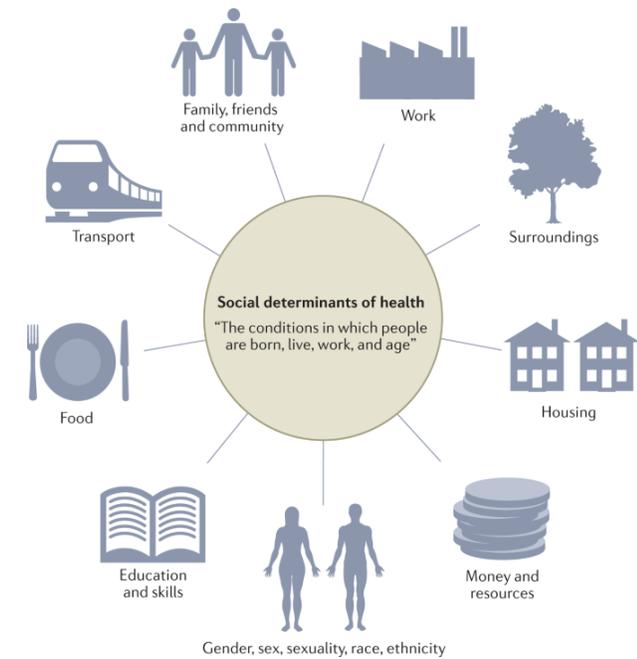
Cara 6: Allargar la mirada

Més enllà de l'aspecte "mèdic"...

Genètica

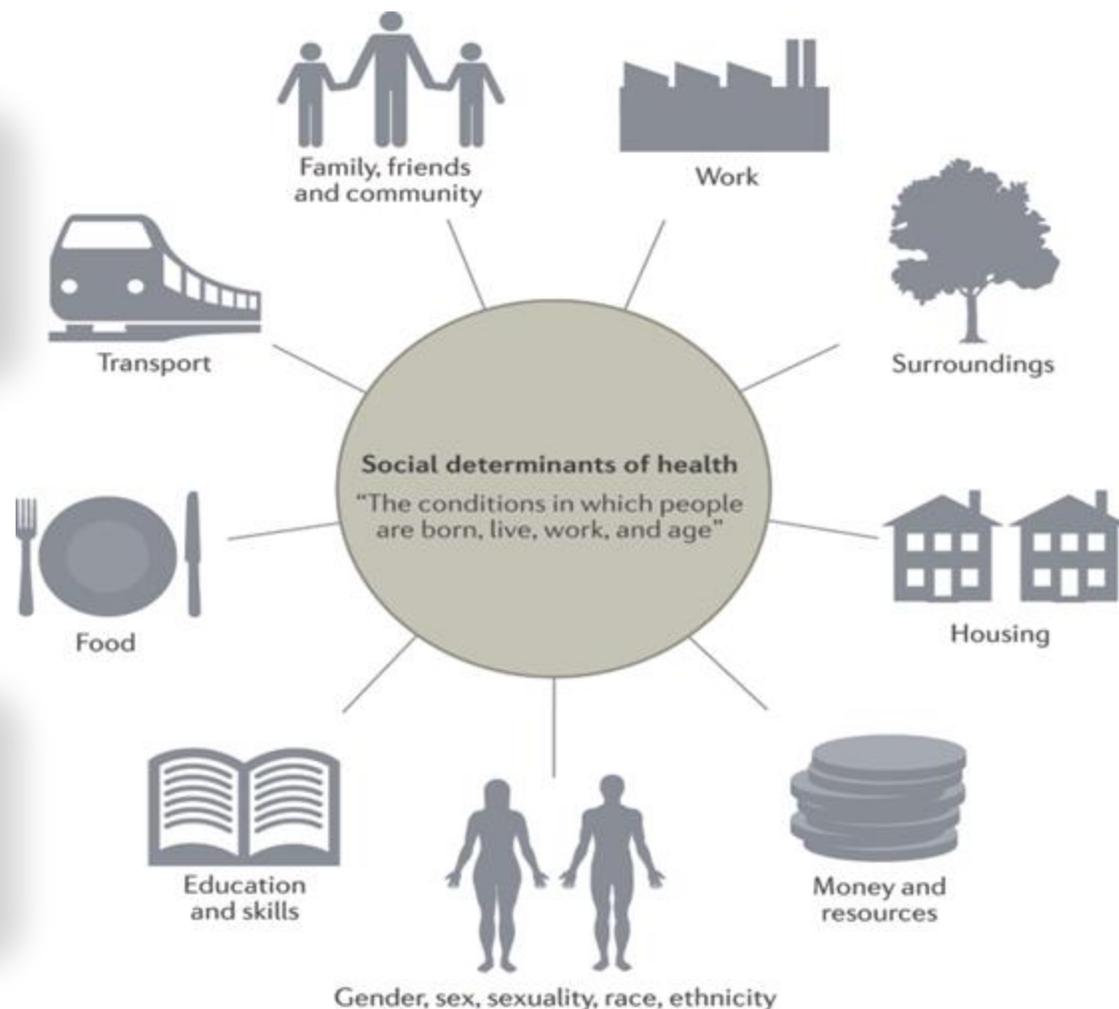
Factors ambientals

Més enllà de l'aspecte "mèdic"...

Determinants socials de la salut (DSS) - OMS

Condicions en què les persones neixen, creixen, viuen, treballen i envelleixen

Modulats per la distribució de l'economia, la governança i els recursos a nivell mundial, nacional i local.

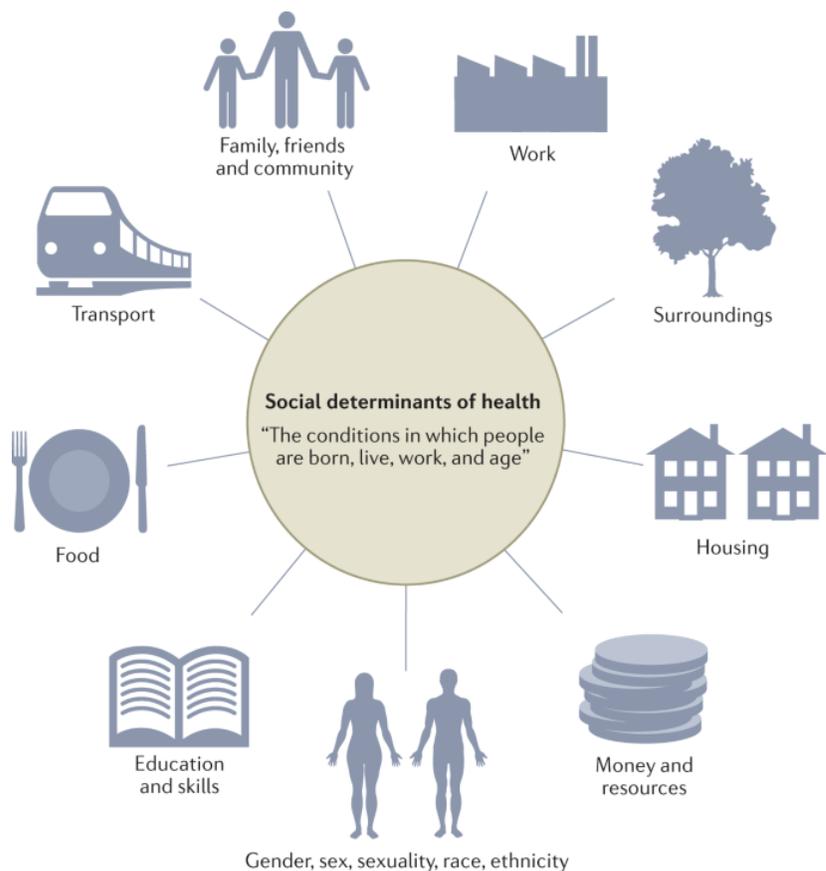
Factors no mèdics que influeixen en els resultats de salut per la seva influència en tots els aspectes de la vida

Són responsables d'equitats en salut i diferències evitables en l'estat de salut

Més enllà de l'aspecte "mèdic"...

Acumulació de Determinants Socials de Salut i obesitat

(Estudi transversal, National Health Interview Survey 2013-2017, n= 161.795)

Agregat de DSS

Q1 (referència)

Q2

Q3

Q4 (pitjor)

Pertànyer a Q4 de DSS*:

↑ 50%

risc d'obesitat grau 1 o 2

↑ 70%

risc d'obesitat grau 3

L'efecte **es manté** en ajustar per característiques individuals:

- Edat
- Sexe
- Raça

* Ajustats per edat, sexe, raça/ètnia, regió, diabetis, hipertensió, tabaquisme, activitat física i hipercolesterolèmia

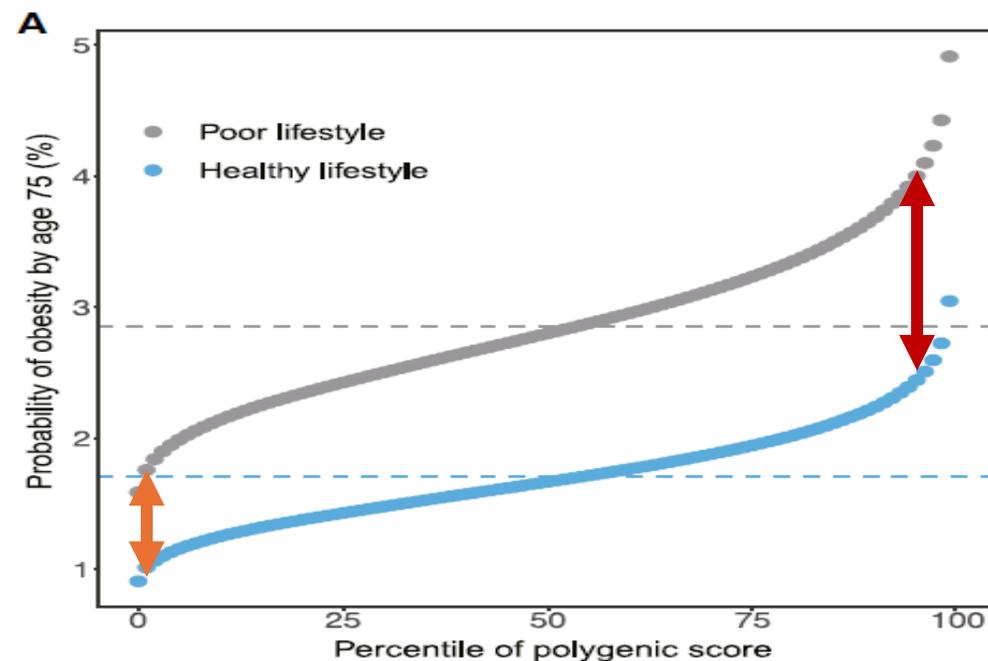
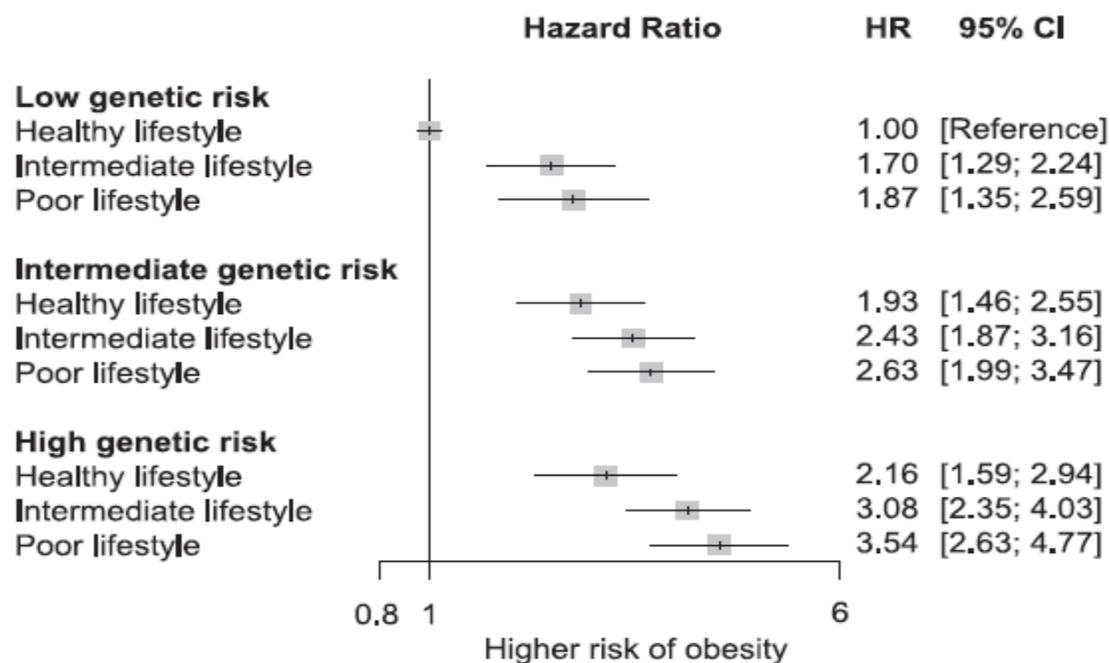
Més enllà de l'aspecte “mèdic”...

Relació entre risc genètic i estil de vida

UK Biobank. N= 338.645 no relacionats, britànics de raça blanca

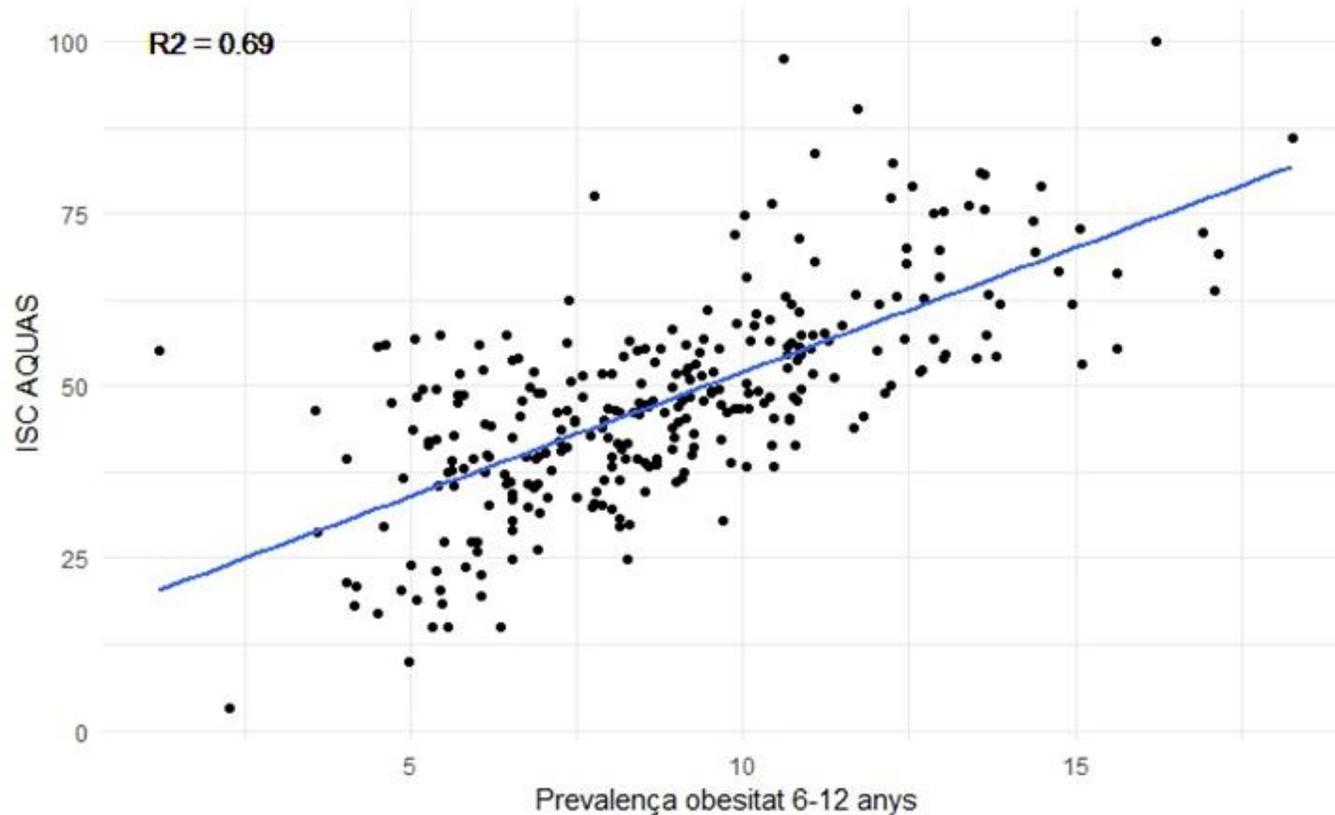
- **Genètica:** Score genètic poligènic validat
- **Estil de vida:** activitat física, patró dieta, comportaments sedentaris, consum d' alcohol i durada del son

Incidència d' obesitat després de mitjana de seguiment de 11 anys

Més enllà de l'aspecte "mèdic"...

Correlació entre percentatge obesitat en 6 a 12 anys i nivell socioeconòmic de l' ABS

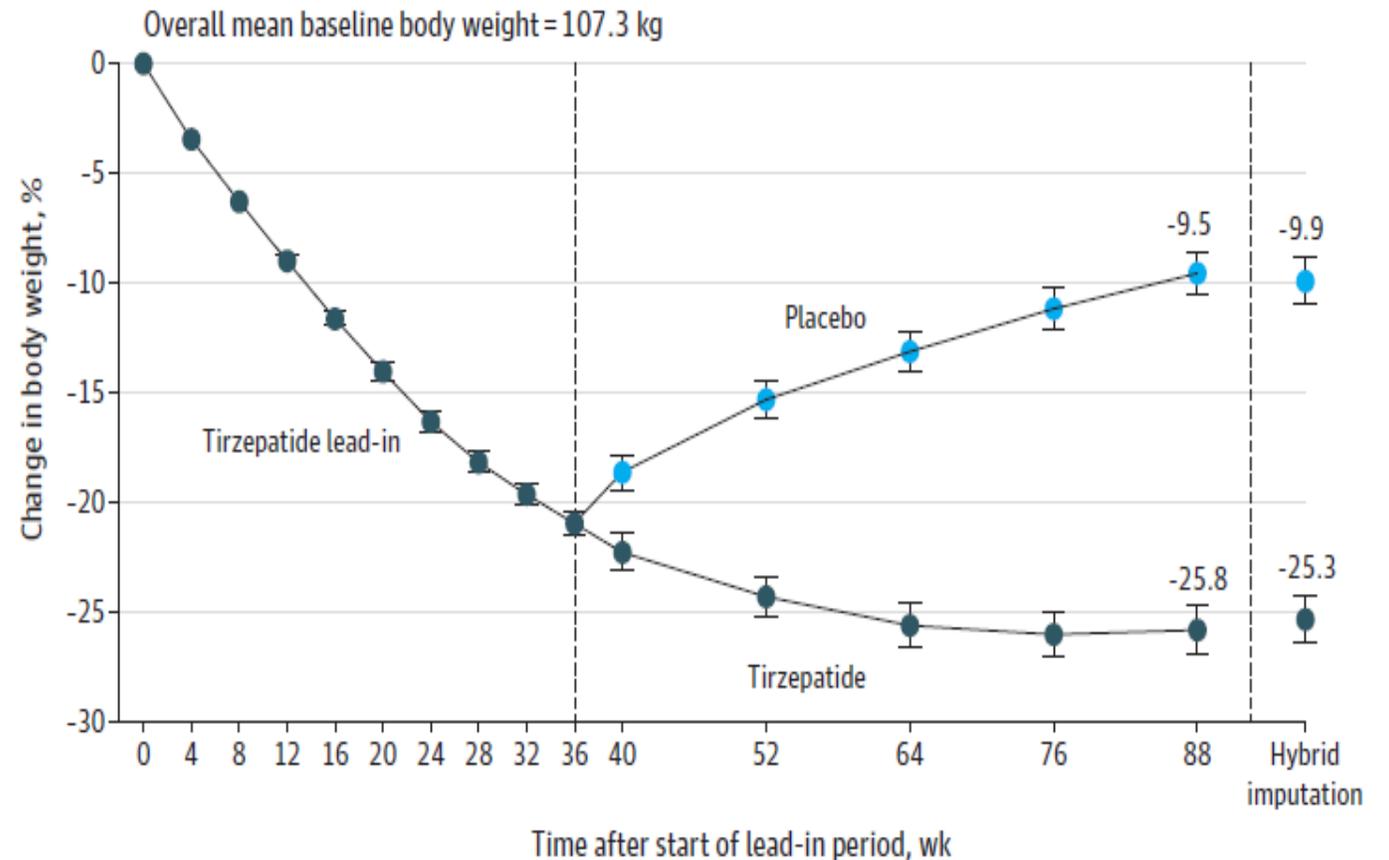
La prevalença d' obesitat en una població de 6 a 12 anys és més de 8 vegades més gran en una zona de nivell socioeconòmic baix que en una zona de nivell alt

(Distància: 10 km o 13 parades de metro)

El paradigma de la malaltia crònica

SURMOUNT 4:

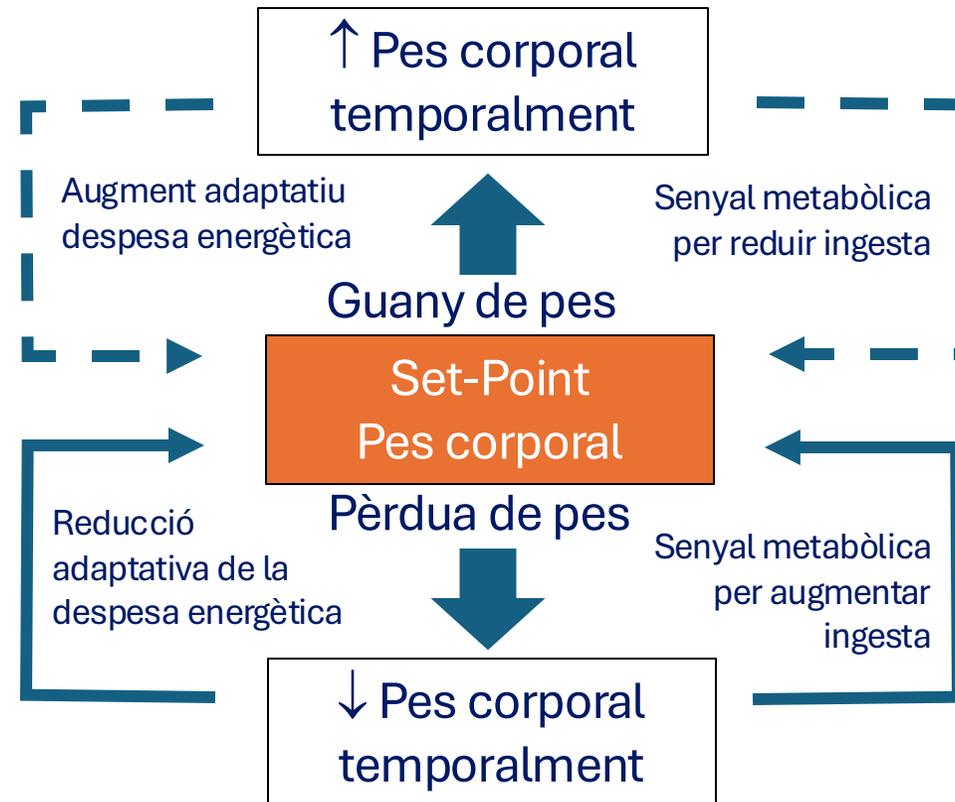
Tirzepatide per al manteniment de la WL en adults amb obesitat

Cara 7: Perseverança

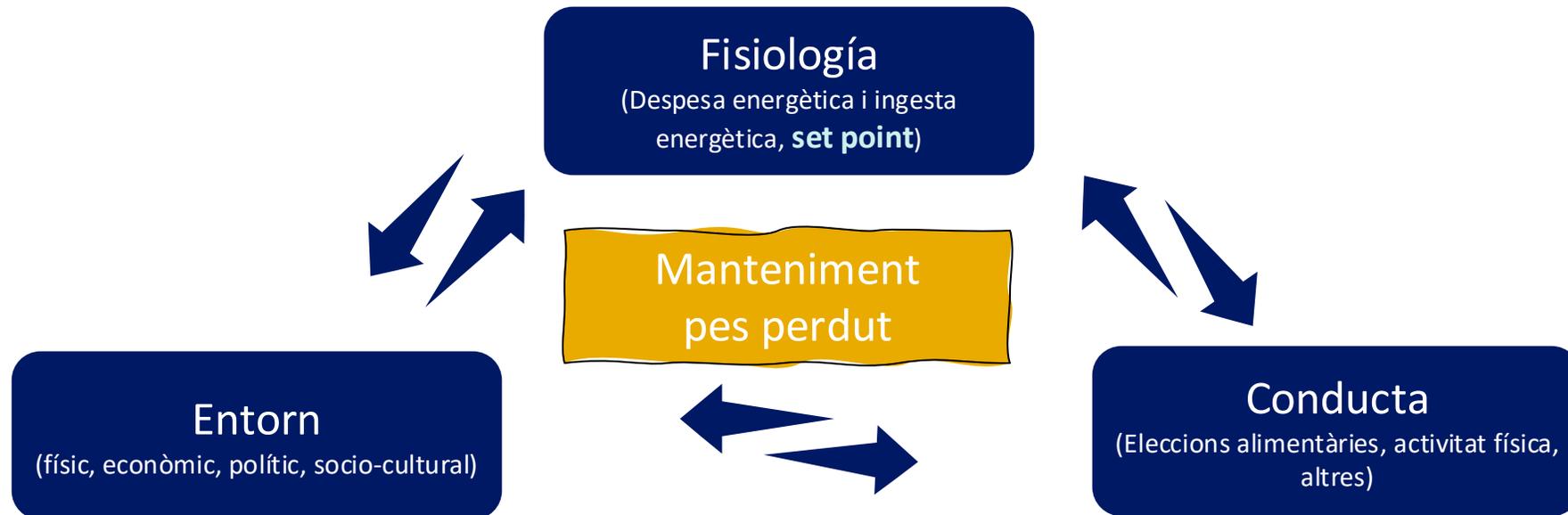
Entendre el perquè es recupera el pes perdut...

El model fisiològic

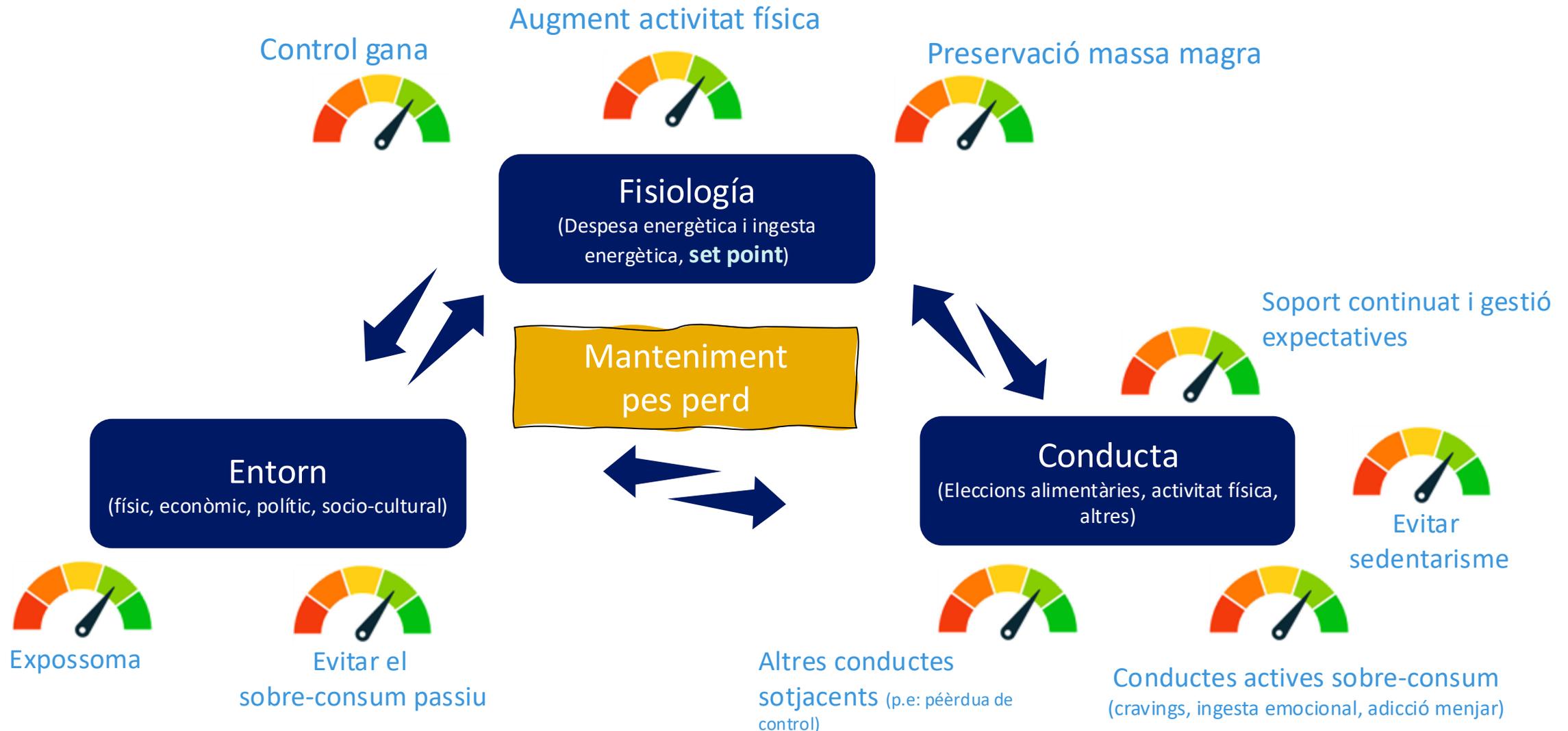
Entendre el perquè es recupera el pes perdut...

El model integrat

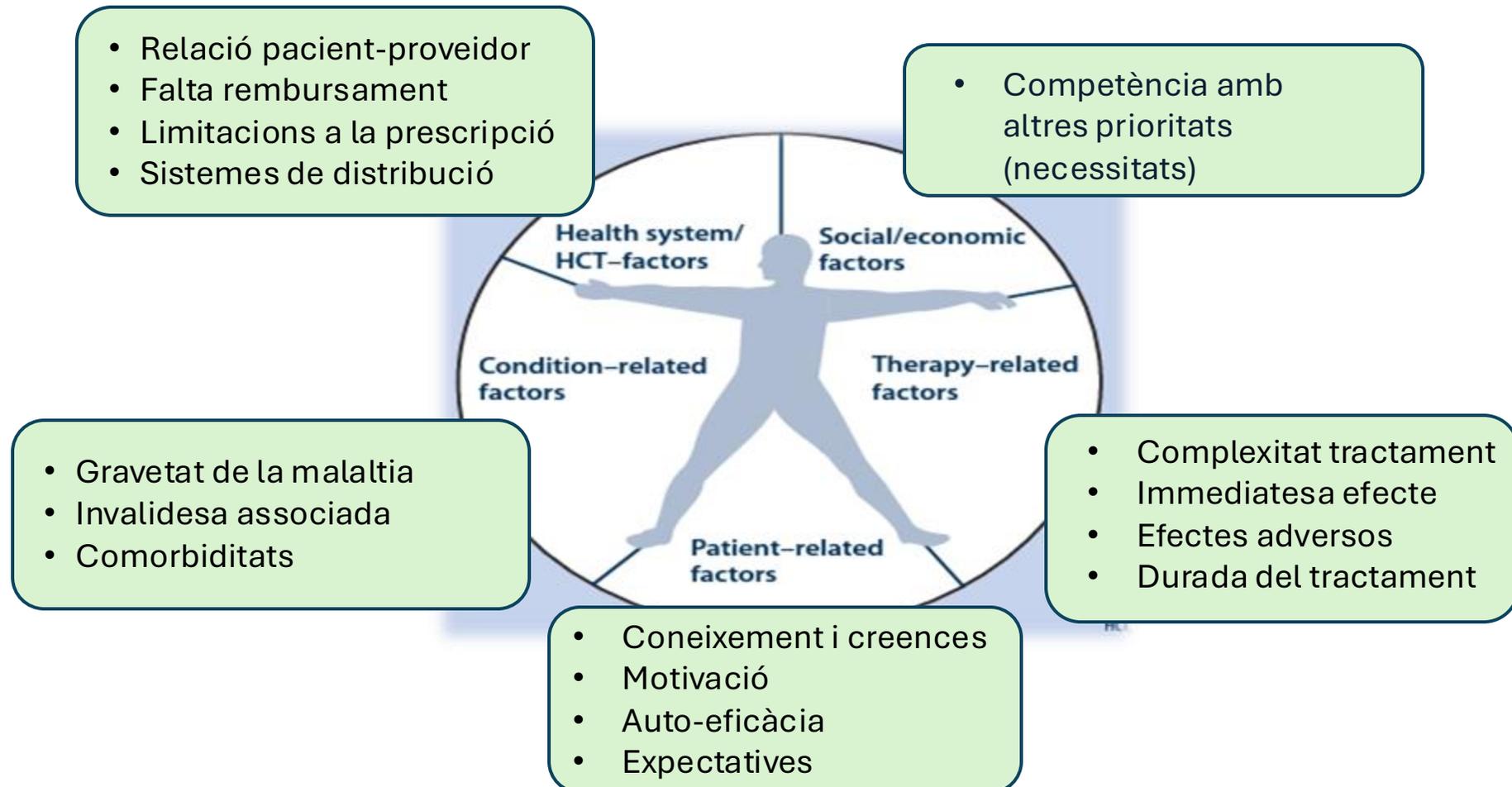
Entendre el perquè es recupera el pes perdut...

Model integrat: Oportunitats terapèutiques

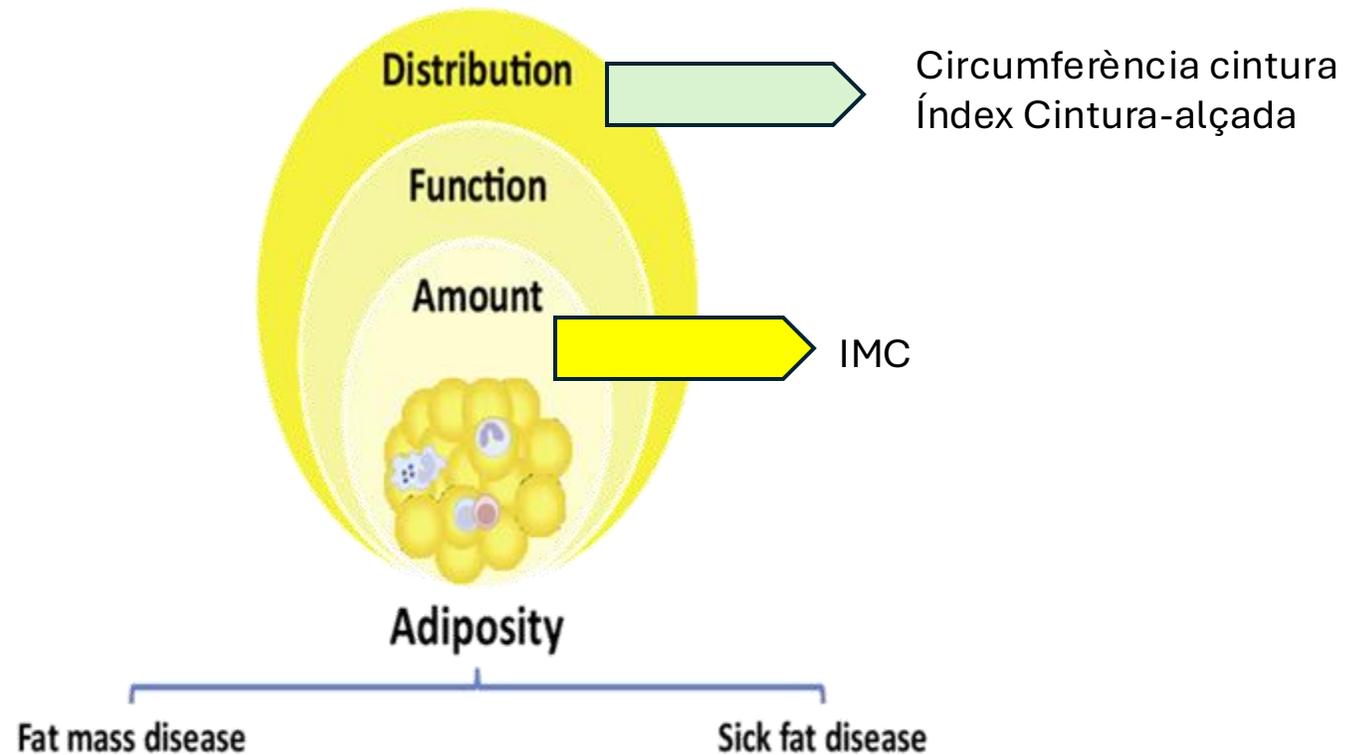
Adherència: clau en malaltia crònica

Les 5 dimensions de l'adherència terapèutica (entendre com podem incidir-hi)

Una àrea en de coneixement en evolució

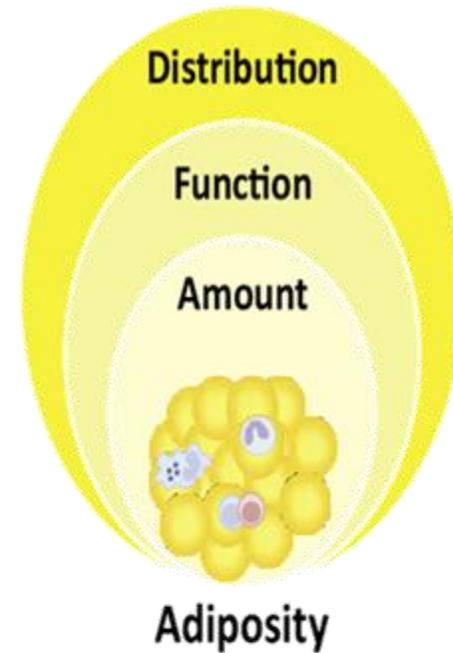
Canviem la manera de valorar, per millorar-la

Cara 8: Oberts al canvi

Una àrea en de coneixement en evolució

Canviem la manera de valorar, per millorar-la

Com porta a la malaltia

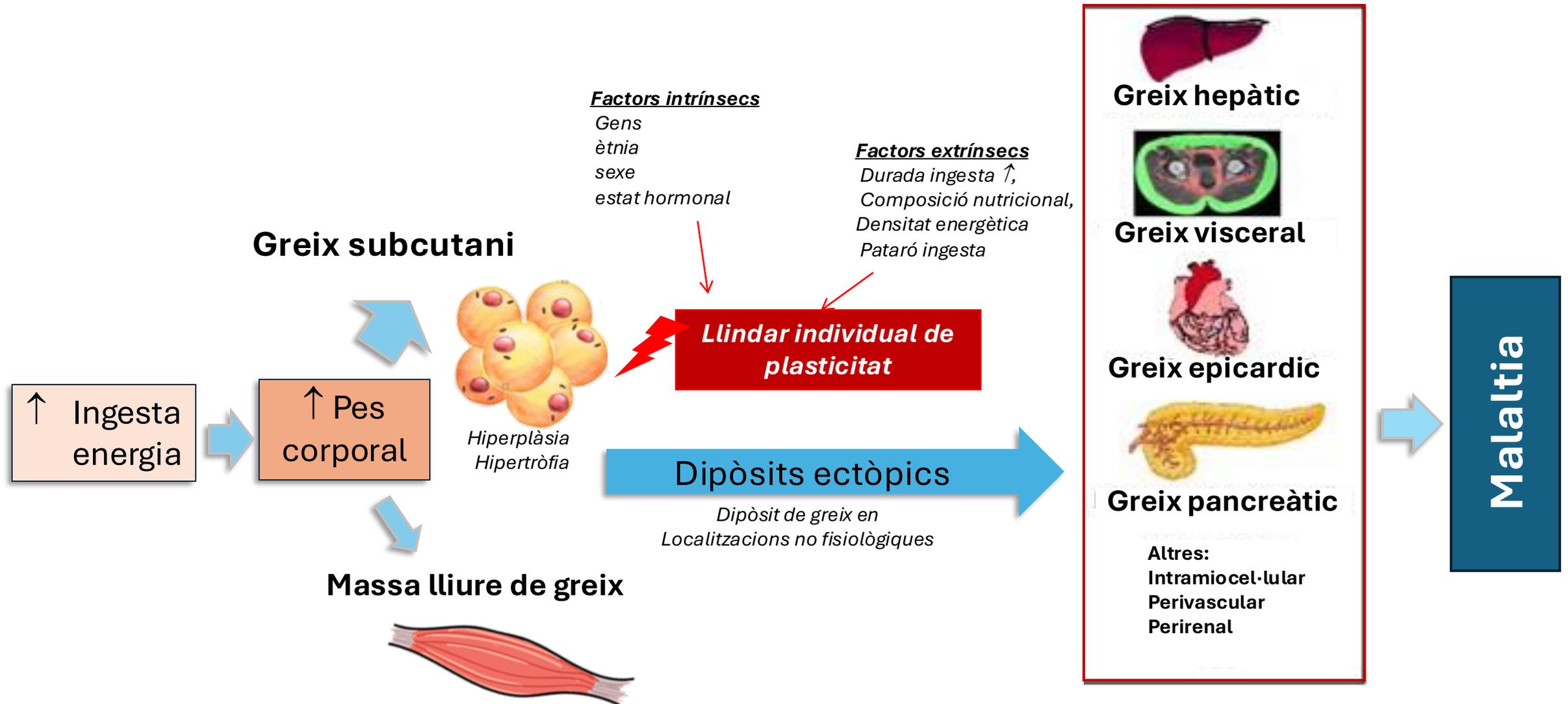
Fat mass disease

Sick fat disease

Afectació en salut com element clau en la valoració

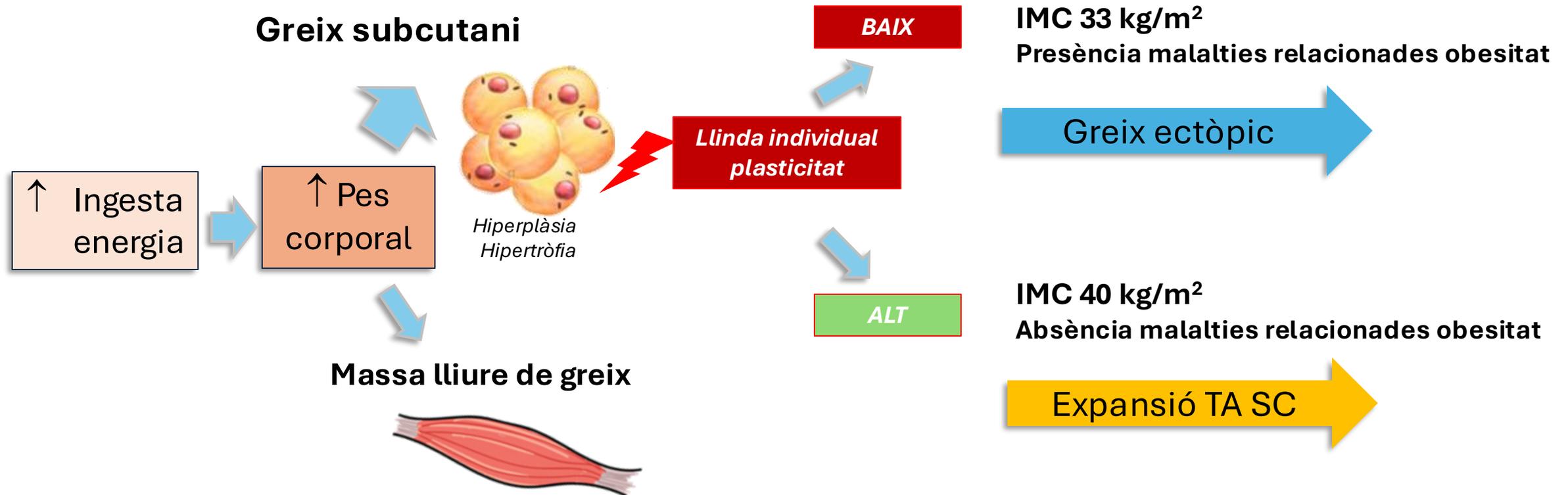
Cara 8: Oberts al canvi

Des del coneixement de la patologia

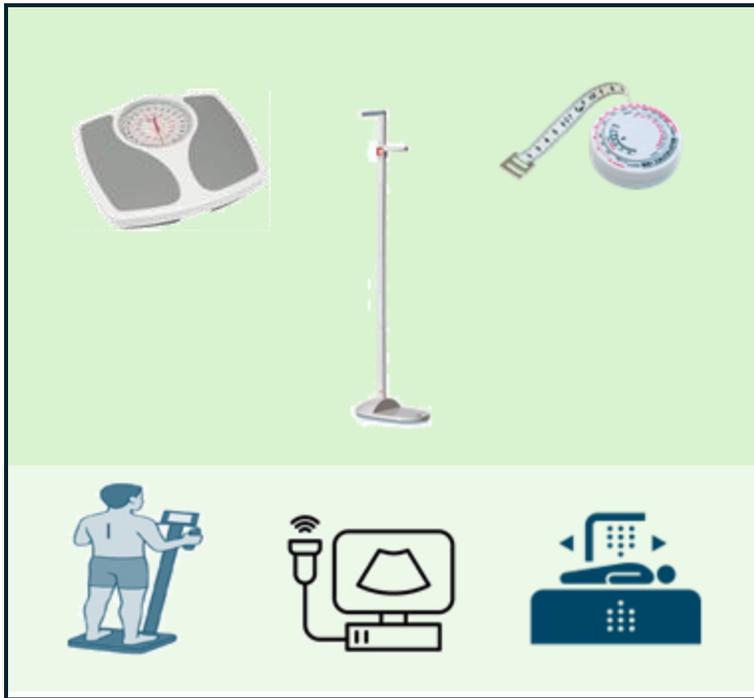
Des del coneixement de la patologia

Canviem la manera de classificar-la (deixem d'emprar grau d'obesitat)

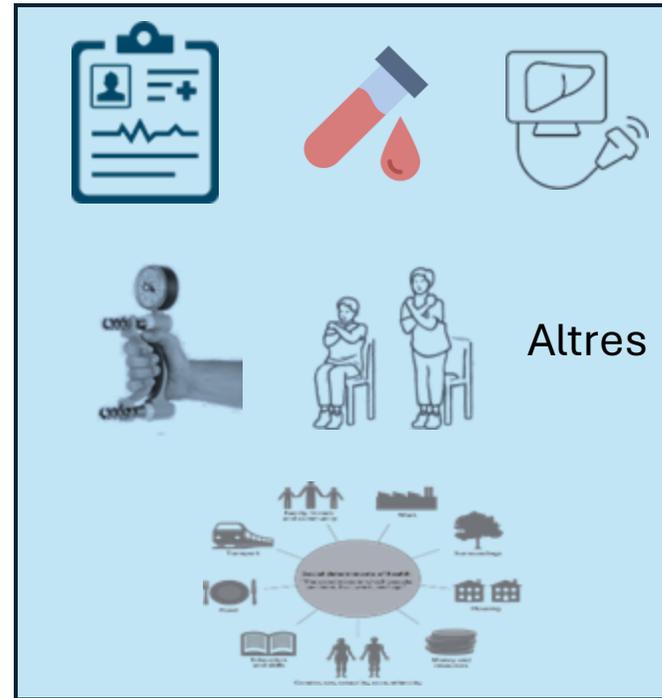

Una àrea en de coneixement en evolució

Valoració composició corporal

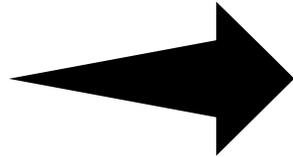
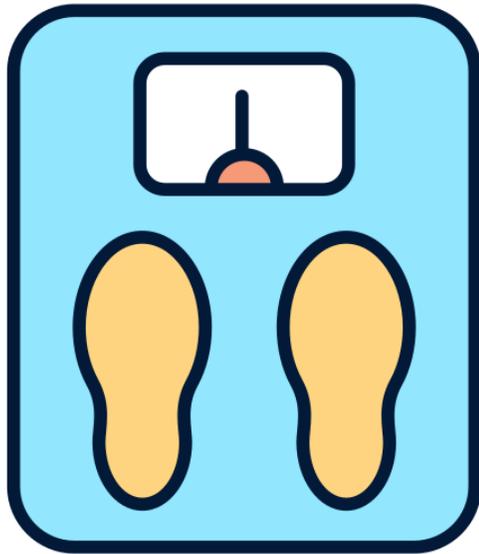
Component clínic

¿Què ens ajuda? ¿Què és òptim en funció del què puc fer?

De la bàscula a la salut

No ens centrem en pes
(marcador intermediari únic)

Sinó en guany en salut
(valor pel pacient)

Essent capaços de replantejar-nos-ho tot...

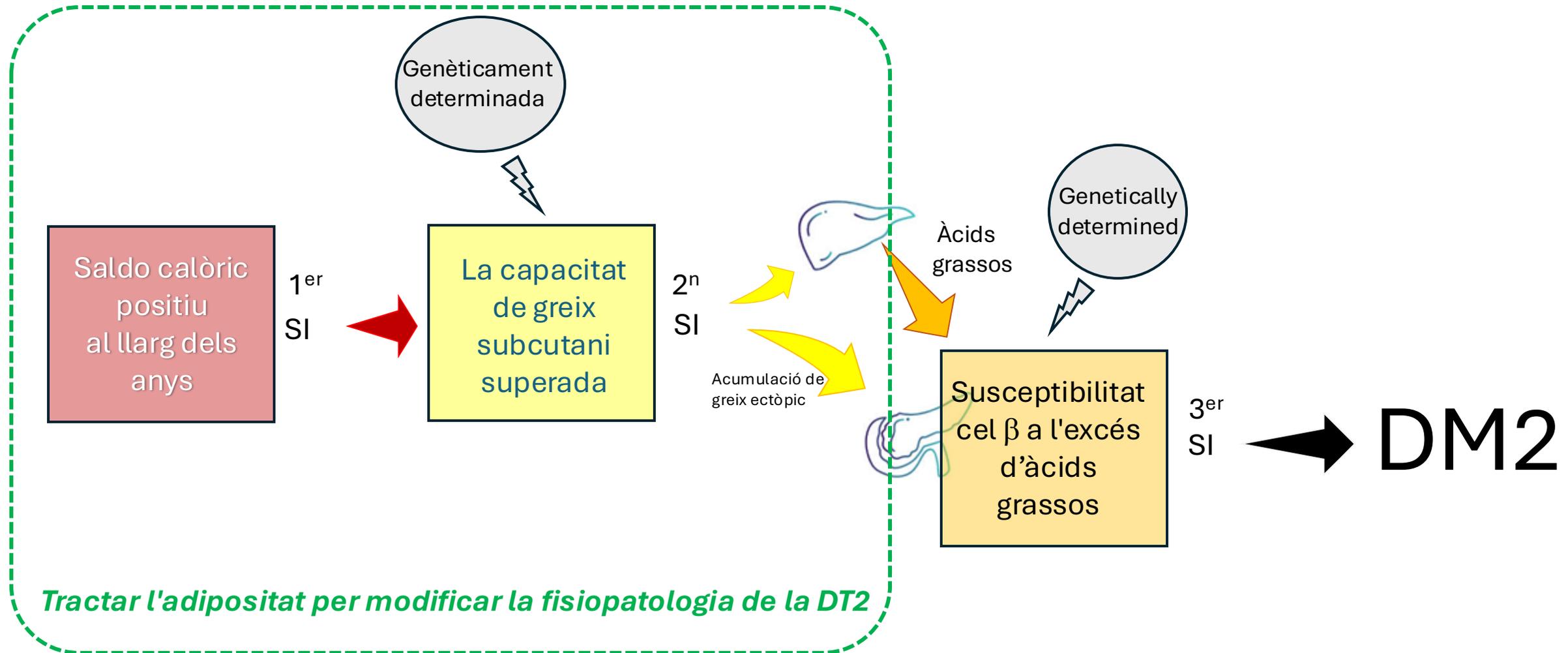
El cas de la diabetes tipus 2

Cara 9: Mirant des de nous angles

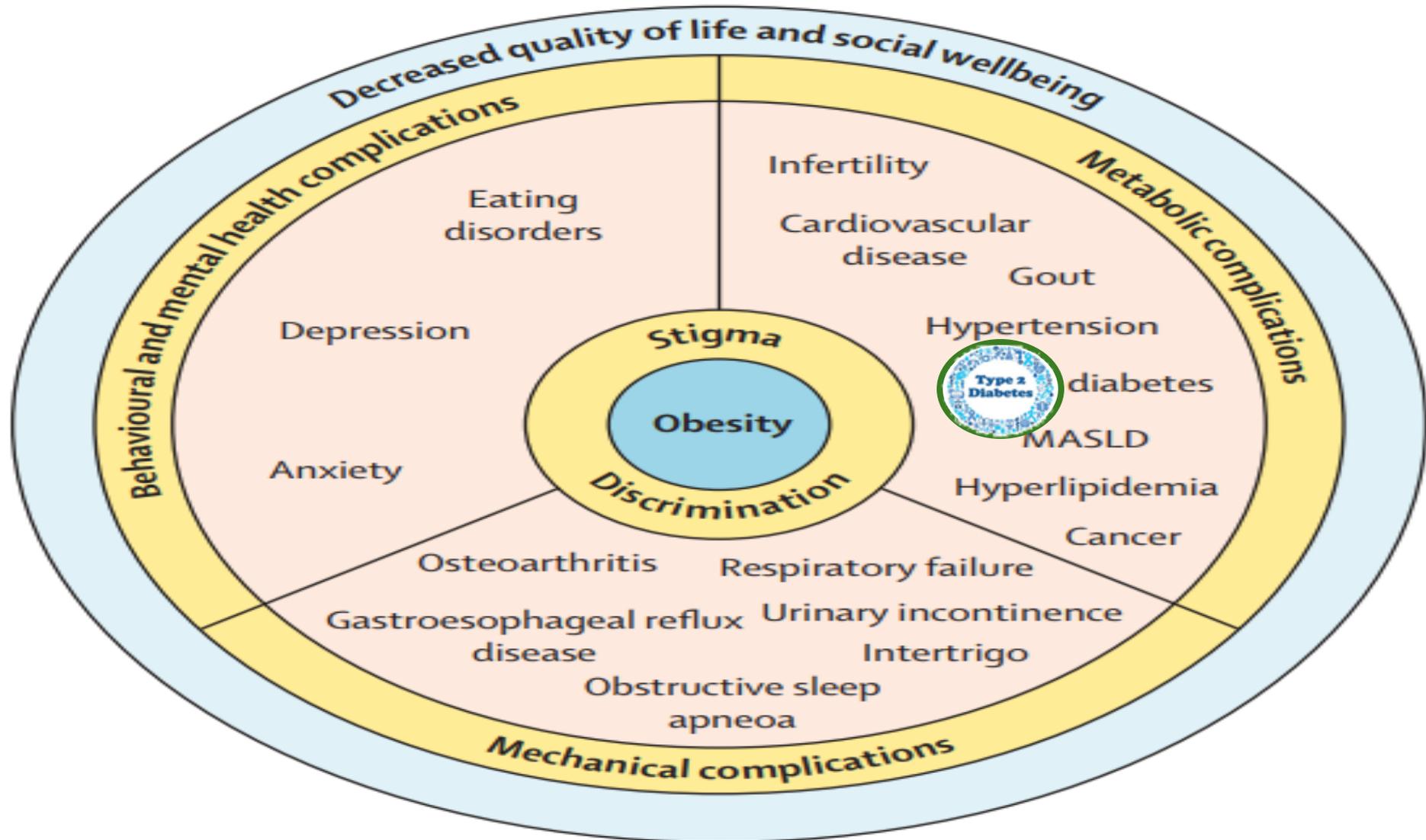
La fisiopatologia de la diabetis tipus 2

Etiologia de la diabetis tipus 2: una odissea experimental

Una mirada **alternativa** de la diabetes tipus 2

La diabetes tipus 2, una malaltia més en la persona amb obesitat

RESUM: Canviem primer nosaltres...

Deixem de no voler veure

Deixem de mirar a una altra banda

Adonem-nos de la realitat

Siguem curiosos

Entenguem què és l'obesitat

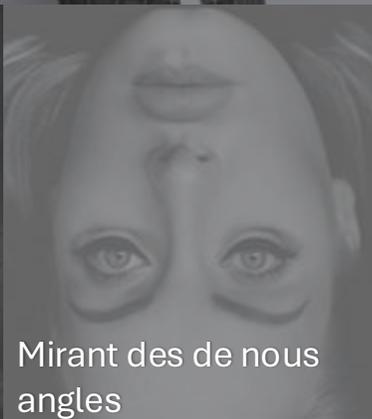
Amb una mirada no només "mèdica"

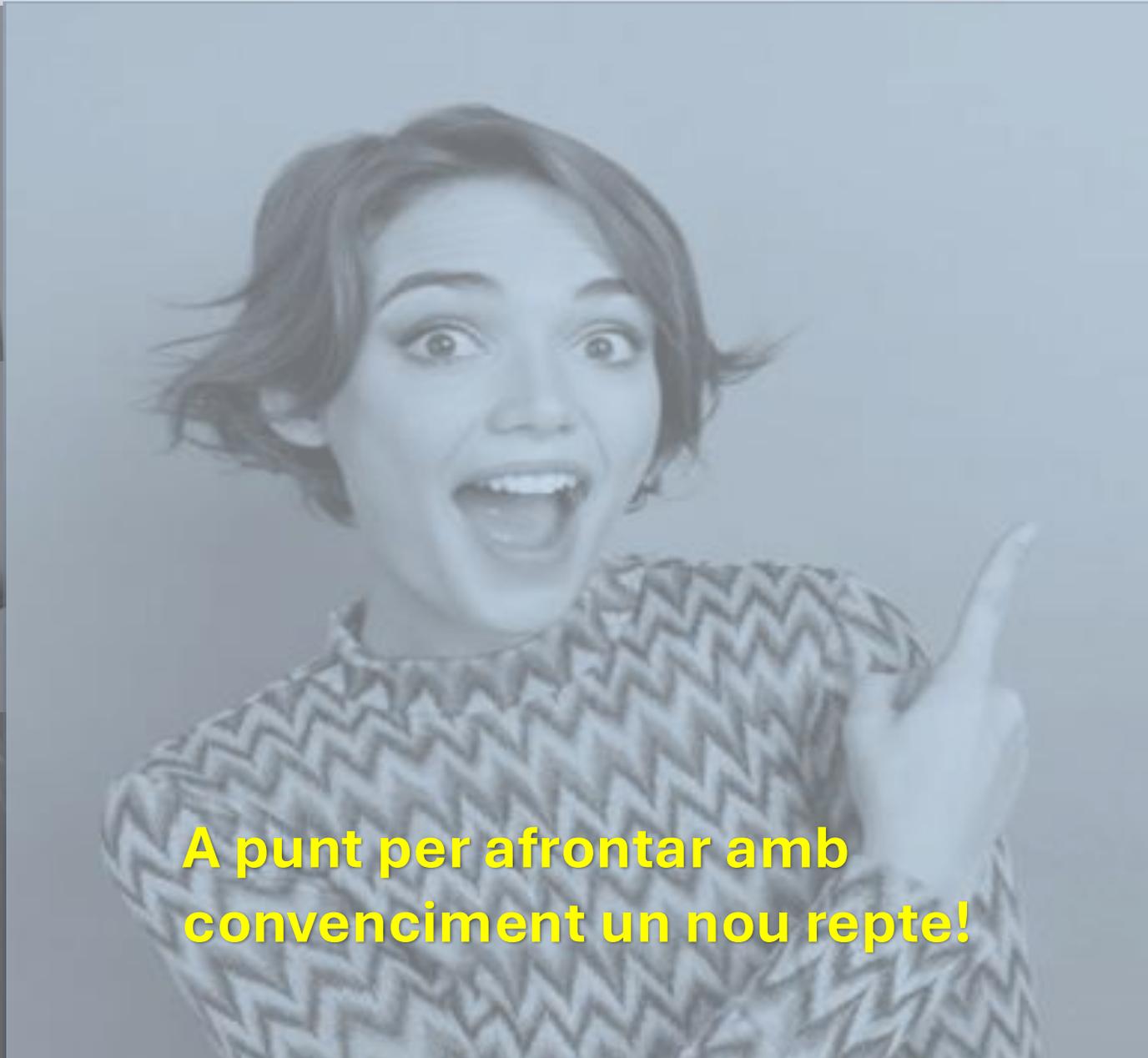
Entenent i formant-nos en la perseverança

Oberts a l'evolució de conceptes

Mirant des de nous angles

A punt per afrontar amb convenciment un nou repte!

... Per entendre les múltiples cares de l'obesitat!

El repte de la personalització

Gènere

Edat

Distribució
greix

Grau
d'obesitat

Composició
corporal

Forma
física

Malalties
associades

Evolució
malalties
associades

Comorbiditats

Esperança
de vida

Salut
mental

Nivell
estudis

Nivell
socio-econòmic

Exposoma

Accés a
Eines tx

Accés a
professionals

Preferències

Gràcies per la vostra atenció!